

Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

**Gymnázium Boženy Němcové, Hradec Králové,
Pospíšilova tř. 324**

Adresa: Pospíšilova tř. 324, 500 03 Hradec Králové

Identifikátor školy: 600 011 666

Termín konání inspekce: 2. – 5. prosince 2003, 8. prosince 2003

Čj.:	09-1233/03-5074
Signatura:	ki1zx502

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti ve všech realizovaných oborech v celé škole vzhledem ke schváleným dokumentům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti pro výuku předmětů matematika, český jazyk a literatura, cizí jazyky (anglický, německý, francouzský), fyzika, chemie, dějepis, základy společenských věd, občanská výchova, informatika a výpočetní technika ve všech realizovaných oborech vzhledem ke schváleným dokumentům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech matematika, český jazyk a literatura, cizí jazyky (anglický, německý, francouzský), fyzika, chemie, dějepis, základy společenských věd, občanská výchova, informatika a výpočetní technika ve všech realizovaných oborech vzhledem ke schváleným dokumentům ve školních letech 2002/2003 a 2003/2004.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Gymnázium Boženy Němcové, Hradec Králové, Pospíšilova tř. 324 je zřizováno Královéhradeckým krajem, Wonkova 1142, Hradec Králové jako organizace s příspěvkovou formou hospodaření. Kapacita školy je 620 žáků. Gymnázium zajišťuje úplné střední vzdělání denní formou studia v následujících studijních oborech:

Kód a název oboru	Délka studia	Počet tříd	Počet žáků
79-41-K/401 Gymnázium - všeobecné	4 roky	4	120
79-41-K/408 Gymnázium – živé jazyky	4 roky	4	122
79-41-K/601 Gymnázium – všeobecné	6 let	12	369

V době inspekce studovalo ve všech oborech celkem 611 žáků ve 20 třídách. Gymnázium se nachází v těsné blízkosti centra města. Součástí školy není školní jídelna.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V době inspekce bylo ve škole zaměstnáno celkem 52 pedagogických pracovníků, z toho 5 externích. Jedna externí vyučující předmětu psychologie nemá pro výuku pedagogickou způsobilost. Jedná se pouze o dvě hodiny týdně, což představuje z celkového počtu vyučovaných hodin pouze 0,2%. Všichni ostatní vyučující mají pro výuku odbornou i pedagogickou způsobilost a vyučují předměty svého aprobačního zaměření. Neaprobovaná výuka probíhá pouze v několika hodinách předmětu základy společenských věd. Pedagog jmenovaný do funkce výchovného poradce neabsolvoval příslušné kvalifikační studium.

Organizační struktura školy je stanovena organizačním řádem, jehož součástí je i organizační schéma. Zpracovaný řád je poměrně stručný, obsahuje základní systém řízení školy, vymezení činností vedoucích pracovníků, metodických orgánů a úkoly provozních zaměstnanců. V některých částech však není zcela systematický a přehledný. Na něj navazují další podrobně zpracované vnitřní směrnice. Rovněž organizační schéma neznázorňuje

jednoznačně veškeré řídicí vazby ve škole. Vedoucí pracovníci a provozní zaměstnanci školy mají stanoveny základní kompetence v pracovních náplních, kompetence pedagogických pracovníků vyplývají kromě Pracovního řádu pro pedagogické pracovníky vydaného MŠMT i z dalších interních dokumentů. Přes dílčí nedostatky umožňuje organizační struktura funkční řízení školy.

Pro řízení školy využívá ředitel poradních orgánů, jimiž jsou pedagogická rada a kolegium ředitele školy. Podílejí se zejména na řešení základních koncepčních otázek činnosti školy. Jako metodické orgány jsou ustaveny předmětové komise, jež jsou zřízeny pro všechny povinné předměty, kterým se ve škole vyučuje. Zabývají se především problematikou rozpracování učebního plánu školy, plánováním učiva v rámci předmětu, organizováním soutěží apod. Poradní a metodické orgány účelně pomáhají vedení školy v řízení.

Vedoucí pracovníci předávají zaměstnancům školy informace ústní, písemnou a elektronickou formou včas a v potřebné kvalitě (porady, informační tabule, zpracované písemnosti, internet apod.).

Pro práci se začínajícími nebo nově přijatými pracovníky má vedení školy vytvořen vhodný systém.

Kontrola výchovně-vzdělávacího procesu probíhá především při hospitacích prováděných vedením školy. Hospitační činnost je vhodným způsobem rozložena mezi ředitele školy a jeho zástupce a její plánování vychází z analýzy předchozích kontrolních zjištění. Četnost hospitací ředitele školy je vysoká, u zástupců nižší. Pro užitečnou výměnu zkušeností jsou učitelům doporučovány i vzájemné hospitace, ale tato forma hospitační činnosti se ve škole zatím neuskutečňuje.

Další kontrolní činnost včetně kontroly provozu školy je rozdělena mezi vedoucí pracovníky a vedoucí předmětových komisí a je konkretizována v jejich pracovních náplních. Pro školní rok 2003/2004 je vypracován podrobný Plán vnitřních kontrol, z nichž jsou vyhotovovány protokoly.

Pedagogický sbor je stabilizovaný a průběžně je doplňován mladými učiteli.

K dalšímu vzdělávání učitelů a ostatních zaměstnanců školy jsou účelně využívána školení organizovaná vzdělávacími institucemi, zejména Pedagogickým centrem Hradec Králové. Realizované vzdělávací akce měly přímou návaznost na vzdělávací program a potřeby školy. V minulém školním roce bylo uskutečněno vzdělávání většiny učitelů v základní úrovni počítačové gramotnosti, na které navazuje v tomto školním roce diferencované vzdělání na vyšší úrovni. Dvanáct učitelů získává druhým rokem moduly ECDL na Pedagogické fakultě University Hradec Králové.

K objektivnímu hodnocení pracovníků školy jsou stanovena podrobná kritéria pro přiznání osobních příplatků i mimořádných odměn. Odměny jsou pracovníkům vypláceny za splnění konkrétních úkolů bezprostředně v následujícím výplatním období.

Personální podmínky vzdělávací a výchovné činnosti jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Škola disponuje celkem 31 učebnami, z toho 18 odbornými. Každá odborná učebna má připraveno síťové propojení pro PC.

Výuka sledovaných předmětů probíhala v kmenových i odborných učebnách a laboratořích. Prostředí tříd nebylo v době inspekce esteticky podnětné a motivující k výuce daných předmětů (poškozený nábytek, špinavé a poničené tabule, špinavé stěny apod.).

Téměř ve všech učebnách byly k dispozici zpětné projektory, k vybavení některých odborných učeben patřil CD přehrávač, televize, diaprojektor, video či radiomagnetofon. Odborná literatura i beletrie je v dostatečném množství soustředěna v kabinetech vyučujících i ve školní knihovně. Žáci mají možnost vypůjčit si jakoukoliv požadovanou literaturu po dohodě s vyučujícím. Učitelé vytvářejí a žákům při výuce poskytují různé nakopírované pracovní materiály, audionahrávky a jiné pomůcky. Škola zapůjčuje žákům plnicím povinnou školní docházku ve třídách šestiletého gymnázia pro všechny sledované předměty potřebné učebnice.

V rámci projektu MŠMT „Využití UNIXového prostředí ve výuce Informatiky na SŠ“ tvoří učitelé školy pro žáky vhodné metodiky pro výuku informatiky a výpočetní techniky. Žáci vyšších ročníků si zakupují vhodné učebnice v souladu s doporučením učitelů, pro některé předměty je mají částečně zapůjčeny školou.

Pro všechny sledované předměty jsou ve škole v dostatečné míře základní učební pomůcky. Pouze pro výuku českého jazyka a literatury nejsou k dispozici v dostatečném množství různé typy slovníků.

Zařízení laboratorní umožňuje konání plánovaných laboratorních úloh. Dostatek názorných pomůcek, i když zastaralých, umožňuje realizaci demonstračních i žákovských pokusů.

Pro výuku informatiky a výpočetní techniky jsou ve škole k dispozici dvě odborné učebny. Každá je vybavena osmi bezdiskovými žákovskými terminály obsluhovanými serverem. Toto uspořádání je řešením pilotního projektu MŠMT „Využití UNIXového prostředí ve výuce Informatiky na SŠ“. Realizace projektu vytváří stabilní výukové prostředí a umožňuje využití starších, po technické stránce méně výkonných počítačů, a využití programového vybavení s volnou licenci. Používané programy jsou pro výuku vhodné a umožňují ji realizovat v souladu s předepsanými osnovami. Z didaktických prostředků je k dispozici jeden dataprojektor.

Uspořádání stolků s počítači v prostoru učeben není vhodné, neboť žákovské monitory jsou pro vyučujícího těžko přehledné a pohyb mezi stolky v menší z učeben je složitý. Malý počet pracovních stanic v učebnách (osm v každé učebně) nutí k dělení tříd na čtvrtiny. Pokud se dělí na poloviny, pracují žáci u počítačů po dvou. Všechny počítače jsou připojeny na Internet.

Žáci mají do učeben přístup kdykoliv mimo pravidelný rozvrh výuky po dohodě s vyučujícími. Jako názorné pomůcky pro výuku slouží ukázky součástí počítačů a nástěnné obrazy se schematickým znázorněním struktury počítačových sítí.

Využívání i úroveň materiálně-technického vybavení školy sleduje vedení školy při kontrolní a hospitační činnosti. Plánování jeho doplnění i modernizace pro jednotlivé předměty je v kompetenci předmětových komisí. Tyto požadavky zaznamenávané i v zápisech z jejich schůzí jsou vedením školy projednávány a dle finanční situace je zvažována jejich realizace. Tato problematika je prokazatelně projednávána i na schůzích pedagogické rady.

Učebny výpočetní techniky a další učebny jsou na základě smluv využívány pro další vzdělávání dospělých. Jejich využívání pro tyto účely výuku nenarušuje.

Materiálně-technické podmínky pro vymezenou oblast výchovně-vzdělávací činnosti školy jsou hodnoceny jako dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

Vyučované obory

Ve škole vyučované studijní obory jsou realizovány v souladu s údaji uvedenými v posledním rozhodnutí MŠMT o změně zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

Výuka v šestiletém gymnáziu probíhá v souladu s platnými učebními plány vydanými MŠMT dne 5. 5. 1999 pod čj. 20 594/99-22 (1. – 5. ročník) a generalizovaným učebním plánem gymnázia s osmiletým studijním cyklem, vydaným MŠMT dne 15. 7. 1994 pod čj. 20 060/94-23, upraveno MŠMT dne 14. listopadu 1995 pod čj. 25 048/95-21-23 (6. ročník). Ve čtyřletém gymnáziu probíhá výuka podle učebního plánu vydaného MŠMT dne 5. 5. 1999 pod čj. 20 595/99-22.

Učební plány všech vyučovaných oborů jsou rozpracovány v souladu s platnými předpisy. V jednotlivých oborech provedla škola zejména následující povolené úpravy:

Gymnázium - živé jazyky

Výuka cizích jazyků je posílena celkem o pět hodin za dobu studia. Žádný z povinných či volitelných předmětů ani tematický celek však není vyučován v cizím jazyce. Další zvýšení hodinových dotací je rovnoměrně rozděleno mezi společenskovední a přírodovědné předměty.

Gymnázium – všeobecné

Výrazně je zvýšena dotace hodin zejména matematiky a přírodovědných předmětů. Ve skupině jazyků a společenskovedních předmětů je posílení povinné dotace podstatně nižší.

Rozpracovaný učební plán školy umožňuje ve většině ročníků dělení tříd na skupiny v jedné hodině předmětů matematika a český jazyk a literatura. Děleny jsou rovněž třídy při výuce cizích jazyků, informatiky a výpočetní techniky, volitelných předmětů a některých hodin přírodovědných předmětů (využito zejména pro laboratorní cvičení). Tím jsou vedením školy vytvořeny velmi dobré předpoklady pro zvýšení podílu praktických činností žáků v uvedených předmětech i celkové kvality výuky.

Ve všech vyučovaných oborech si mohou žáci volit z široké nabídky volitelných předmětů, ve které jsou zahrnuty zejména jazykové konverzace, semináře a cvičení z jednotlivých povinných předmětů. V šestiletém studiu je v učebním plánu zařazeno celkem deset hodin, ve čtyřletém studiu celkem dvanáct hodin volitelných předmětů. Oba učební plány poskytují možnost zařadit jich více. Nabídka volitelných předmětů umožňuje žákům gymnázia profilovat se v oblasti svých zájmů i zdokonalovat se v předpokládaném směru dalšího studia na vysokých školách.

Kromě volitelných předmětů jsou žákům nabízeny i předměty nepovinné (např. předměty keramika, francouzské divadlo, sborový zpěv). Nabídka volitelných a nepovinných předmětů je stejná pro všechny vyučované obory.

Ve výuce všech předmětů jsou používány platné učební osnovy. Obsahová náplň všech volitelných předmětů zpracovaná formou učební osnovy a tematického plánu je schválena ředitelem školy.

Hospitační činností a kontrolou třídních knih bylo zjištěno, že ve školním roce 2002/2003 nebyly splněny učební osnovy matematiky a dějepisu. Podrobnější informace o tematických celcích, které nebyly probrány, jsou uvedeny v části inspekční zprávy, která se zabývá hodnocením průběhu a výsledků vzdělávání v těchto předmětech. V ostatních kontrolovaných předmětech byly učební osnovy splněny.

Reálná výuka ve všech studijních oborech probíhající dle rozvrhu hodin pro školní rok 2003/2004 odpovídala předloženým učebním plánům upraveným na podmínky školy.

Kontrolovaná povinná dokumentace školy zachycuje s výjimkou některých třídních knih průkazným způsobem průběh vzdělávání a výchovy. V těchto třídních knihách jsou velmi obecné zápisy, které nedokladují probírání konkrétního učiva předepsaného učebními osnovami (např. 4.B - matematika, sekunda A- poslední odučené hodiny dějepisu). Zápisy o výuce volitelných předmětů v třídních knihách mají formální charakter bez uvedení názvu předmětu, obsahové náplně jednotlivých hodin jsou z praktických důvodů uváděny na jiných tiskopisech.

Výuka probíhá v souladu s platnými učebními plány vyučovaných oborů. Využívané platné učební osnovy nebyly částečně dodrženy v předmětech matematika a dějepis.

Kontrola dodržování učebních osnov probíhá ve škole na několika úrovních. Tematické plány zpracovávají podle platných učebních osnov pro jednotlivé předměty předmětové komise (rozpis předepsaného učiva do ročníků) i jednotliví učitelé (podrobnější plán pro výuku v příslušné třídě). Takto zpracované tematické plány kontrolují podle učebních osnov ředitel školy a jeho zástupci. Další kontrolu provádějí ředitel školy a jeho zástupci v průběhu hospitací u jednotlivých učitelů. V závěru školního roku mají předsedové předmětových komisí za povinnost zkontrolovat splnění schválených tematických plánů a získané informace předat řediteli školy, který rozhodne o přijetí opatření, pokud nebyl v některém předmětu tematický plán dodržen.

K nesplnění učební osnovy dějepisu či výrazné redukci posledního tematického celku došlo vždy až v závěru posledního ročníku stanoveného cyklu víceletého gymnázia (sekunda, sexta šestiletého gymnázia) i přesto, že učivo bylo do tematického plánu zařazeno. Zavedený kontrolní systém mohl tuto skutečnost tedy zachytit jen v omezené míře.

Učební osnova matematiky nebyla splněna v posledním ročníku stanoveného cyklu odpovídajícího základní škole (sekunda šestiletého gymnázia). Jeden tematický celek této učební osnovy byl se souhlasem ředitele školy chybně přesunut do vyšších ročníků, kde je taktéž zařazen v učební osnově pro 5. – 8. ročník víceletého gymnázia, jeho cyklická výuka má však mít navazující a rozšiřující charakter. Splnění učební osnovy matematiky pro čtyřleté gymnázium ve čtvrtém ročníku není podle zápisu v třídní knize průkazné, škola ho neprokázala ani jiným způsobem. Také tento nedostatek kontrolní systém nezachytil.

Kontrola naplňování učebních osnov není zcela účinná.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu vzhledem k žákům probíhá v návaznosti na vypracovaný rozvrh výuky a školní řád. Uvedené dokumenty jsou zpracovány v souladu s platnou vyhláškou. Výuka probíhající v odborných učebnách se řídí vypracovanými provozními řády, které jednoznačně stanovují pravidla provozu, bezpečnosti a ochrany zdraví. Informační systém vůči žákům je jasně stanoven a umožňuje pružný přenos požadovaných informací.

Organizace výchovně-vzdělávací činnosti je funkční.

Výchovná poradkyně školy byla pověřena funkcí ve školním roce 1999/2000 na základě osobnostních předpokladů.

Odpovídající kvalifikaci pro tuto funkci nemá, průběžně se však vzdělává na akcích Pedagogického centra Hradec Králové zaměřených na tuto problematiku.

Protidrogovou problematikou se ve škole zabývá jiný pověřený pedagog - protidrogový preventista.

Těžiště práce výchovné poradkyně spočívá v poradenské činnosti v oblasti práce se žáky s výchovnými a výukovými problémy, o kterých vede pečlivé záznamy, v oblasti volby povolání a ve spolupráci s různými organizacemi (Informační poradenské středisko při Úřadu práce v Hradci Králové, Policie ČR a Pedagogicko-psychologická poradna v Hradci Králové apod.). Výchovná poradkyně má stanoveny konzultační hodiny. O své činnosti informuje žáky a zaměstnance školy na příslušných nástěnkách. Její práci kontroluje zástupce ředitele.

Pracovní náplň výchovné poradkyně je rozsáhlá a pokrývá různé oblasti formativního působení na žáky včetně prevence sociálně-patologických jevů.

Třídním učitelům pomáhá při řešení výchovných problémů žáků.

Činnost výchovné poradkyně přispívá ke zkvalitnění výchovně-vzdělávacího procesu školy.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice

Plánování výuky v jednotlivých třídách se řídí jednak rámcovým plánem, který je sestaven jednotně pro všechny ročníky, jednak tematickými plány zpracovanými vyučujícími s podrobnější obsahovou i časovou strukturou. Tyto plány se částečně od rámcového plánu liší, což je také způsobeno přesuny nedobraného učiva do vyšších ročníků.

Při kontrole plnění učebních osnov pro oba stanovené cykly ve školním roce 2002/2003 zjistila inspekce některé nedostatky. Mezi ně patří neprobrání tematického celku učební osnovy pro nižší třídy víceletého gymnázia, a to základy finanční matematiky a statistiky v sekundě a dále neprobrání části 7. tematického celku učební osnovy pro čtyřleté gymnázium, a to statistika ve třídě čtvrtého ročníku zaměřeného na živé jazyky. Zmiňované tematické celky jsou ve školním roce 2003/2004 do tematických plánů odpovídajících tříd zařazeny.

Učivo v učební osnově označené jako rozšiřující je zařazováno částečně do volitelných seminářů, které jsou koncipované jako dvouleté ve 3. a 4. ročníku čtyřletého gymnázia a v kvintě a sextě šestiletého gymnázia. Vlastní příprava pedagogů na sledované hodiny byla pečlivá.

Drobné didaktické chyby pozorované v hodinách začínající učitelky byly způsobeny krátkou pedagogickou praxí, její přístup k výuce byl velmi zodpovědný. Dlouholeté pedagogické zkušenosti některých dalších učitelů spojené s neustálou snahou o průběžné vylepšování své práce jsou velmi dobrým předpokladem pro kvalitní výuku. Ve všech hospitovaných hodinách byla výuka věcně i odborně správná.

Práce žáků s učebnicemi i dalšími pomůckami v hodinách byla ojedinělá, s didaktickou technikou učitelé nepracovali. V některých hodinách žáci využívali pracovní materiály.

Učitelé zahajovali hodiny stručným uvedením cíle, pouze ojediněle se zmiňovali i o jejich obsahové náplni. Hodiny měly frontální charakter, organizačně byly velmi dobře zvládnuty. Aktivizujícím prvkem výuky byly často využívány řízený a vhodně usměrňovaný rozhovor či diskuse. Návaznost učiva a zdůrazňování a dokazování vzájemné logické propojenosti jednotlivých tematických celků charakterizovaly průběh většiny hodin. Učitelé vedli žáky k různým pohledům na matematický problém, které umožňovaly nacházet alternativní řešení. Pouze ojediněle však docházelo k jejich hlubší analýze a konfrontaci. Využívání dalších aktivizujících metod a forem práce, které by iniciovaly zájem i méně nadaných žáků, u některých učitelů chybělo. Výrazně menší matematické znalosti prokazovali žáci tříd zaměřených na živé jazyky. Výuka (kromě výuky ve volitelném předmětu) byla vedena s ohledem na mentální schopnosti a možnosti průměrného žáka, vnitřní diferenciací směřující k efektivnějšímu vytížení nadaných žáků však až na jednu výjimku chyběla. Učitelé projevovali důslednost při korekci nepřesných matematických zápisů na tabuli i při správném využívání matematického jazyka. Průběžná zpětnovazebná kontrola samostatné práce žáků

spojená s individuální pomocí umožňovala okamžitou nápravu chybných matematických postupů. Žáci byli vedeni k nácvičku logického úsudku při samostatném objevování matematických zákonitostí, jejich zobecňování i dokazování matematických tvrzení, ojedinele i při odhadech výsledků a posuzování jejich reálnosti. Ve sledovaných hodinách chyběl až na výjimky shrnující závěr, práce žáků nebyla v závěru hodin zhodnocena vůbec.

Zdůrazňování a ukázky praktického využívání učiva, uplatňování mezipředmětových vztahů i zajímavé uvádění příkladů byly hlavními motivačními prvky výuky. Pro mnohé žáky je motivací i systematická příprava na maturitní zkoušku i vysokoškolská studia v kvalitně a promyšleně vedených volitelných seminářích. Ke zvyšování zájmu žáků o matematiku přispívá i jejich podpora při účasti v matematické olympiádě.

Vzájemná komunikace byla iniciována převážně učiteli. Žáci měli dost prostoru pro návrhy svých řešení v rámci diskuse, pro formulaci odpovědí na kladené dotazy. Atmosféra v hodinách byla pracovní, vztahy učitel – žák byly založeny na vzájemném respektování. Odpovědi žáků byly často jednoslovné nebo neúplné, někdy za ně částečně odpovídali i učitelé.

Všichni učitelé měli v termínu inspekce dostatečné množství známek, většinou i z ústního zkoušení. Ve všech třídách žáci napsali ve školním roce 2003/2004 jednu čtvrtletní písemnou práci, kterou učitelé důsledně opravili a řešení se žáky co nejdříve analyzovali (viz zápisy v třídních knihách). Po individuálním zkoušení žáků následovalo stručné zdůvodnění klasifikace. Někteří učitelé průběžně sledovali a hodnotili aktivitu žáků v hodinách.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v matematice jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v českém jazyce a literatuře

Hospitace se uskutečnily u všech sedmi vyučujících předmětu český jazyk a literatura a ve všech ročnících.

Vypracované tematické plány jsou velmi stručné a odrážejí pouze osnovy předmětu s orientačním stanovením časových dotací jednotlivých témat. Porovnáním zápisů v třídních knihách byl většinou zjištěn časový soulad s plány. Pouze ve 2. ročníku došlo v obou třídách k výraznému opoždění v probírané látce, jež má příčinu především v nedostatečném rozlišování objemu základního a rozšiřujícího učiva i v nízkém užívání efektivních forem interpretace učební látky.

V průběhu výuky nebylo zaznamenáno plánovité diferencování látky pro talentované či méně nadané žáky. Pozitivně však inspekce hodnotila motivaci žáků k účasti v soutěžích a olympiádách, v nichž dosahují významných výsledků a předních umístění.

Vzdělávací cíle jednotlivých vyučovacích hodin či témat byly málokdy zřetelně oznamovány žákům, a proto nedocházelo k rozpravě o jejich naplňování v závěru vyučování. Jednotlivá témata navazovala na předcházející celky, tvořila zpravidla delší sled hodin a učitelé měli snahu ji v úvodních částech se žáky zopakovat.

Odborná a pedagogická způsobilost všech učitelů se projevuje ve vysoké kvalitě vlastní předmětové odbornosti a pomáhá získávat přirozený respekt u žáků. Poněkud podceňována byla didaktická analýza učiva a její uplatňování v jednotlivých hodinách, což se u některých učitelů odrazilo v nižší efektivitě výuky.

Sledované hodiny českého jazyka a literatury probíhaly jak v kmenových třídách, tak i v odborné učebně, v níž je nově umístěna i žákovská knihovna. V průběhu hospitovaných hodin nebyla ani jednou použita didaktická technika, ačkoli ve většině tříd je možno kdykoli využít zpětné projekce k procvičování či výkladu látky a získat tak čas pro upevňovací fáze výuky. Ve vyšších ročnících jsou doporučeny a také využívány učebnice i čítanky obsahující základní učivo i dostatečný prostor pro literární interpretace uměleckých textů. S učebnicemi

žáci účelně pracovali téměř ve všech sledovaných hodinách a učitelé často zařadili i nakopírované doplňkové texty z krásné literatury i cvičebnic.

Všechny hospitované hodiny gramatiky, stylistiky i literatury měly tradičně frontální formu s výraznou převahou výkladové části doplňované využitím metody řízeného rozhovoru. Úvodní (motivační) a závěrečné (shrnující a upevňující) části výuky byly učiteli naplánovány, ale málokdy se je podařilo uskutečnit, což vede k většímu podílu domácí práce žáků na úkor učení se ve škole. Snaha učitelů probrat v jednotlivých hodinách co nejvíce učiva se projevovala tím, že pouze v menšině sledované výuky byla zohledňována hlediska psychohygieny (přiměřenost tempa vyučování, relaxace žáků, včasné ukončování vyučovacích jednotek).

V literárních hodinách byly zařazeny jako mluvní cvičení většinou zdařilé referáty z četby a v menší míře též interpretace uměleckých textů, jež jsou však někdy zbytečně potlačované velkým objemem literárně historických faktů. Pozitivním posunem ve výuce literatury k přiblížení se reálnému světu mládeže je u většiny učitelů kladení důrazu na moderní autory 2. poloviny 20. století. Žáci byli rovněž vhodným způsobem motivováni k aktivnímu čtenářství i ke sledování významných děl moderní kinematografie a dovedli k nim zaujímat vlastní postoje a soudy. Vhodně byla zařazena i některá regionální témata literární historie.

Ve stylistických hodinách bylo většinou účelně propojováno mluvnické učivo se slohem i literaturou. Slohové práce žáků byly čteny a společně posuzovány. Žáci jsou rovněž úspěšně motivováni a aktivizováni k vlastní tvorbě poezie i prózy. Procvičování pravopisných dovedností bylo důsledně zařazováno jak v písemné, tak i v ústní formě, žákovské mluvní projevy však nebyly často korigovány ve smyslu spisovnosti i srozumitelnosti. Prostor pro obsáhlejší vyjádření žáků byl omezován dominantní rolí učitele. Poznámky v žákovských sešitech měly zpravidla velmi dobrou úroveň a poskytují oporu pro opakování učiva. Většina z nich však vznikala nadiktováním nebo záznamem učitele na tabuli bez výraznější spoluúčasti žáků. Ve vyšších ročnících již žáci vytvářeli zápisy sami a zároveň byli vedeni ke zpracovávání maturitních témat.

Všichni učitelé českého jazyka a literatury mají k žákům pěkný vztah, oslovují je zásadně křestními jmény, respektují jejich odlišné názory a přispívají tak k velmi dobrému sociálnímu klimatu ve třídách, což potvrdilo i dotazníkové šetření ČŠI.

Hodnocení žáků probíhá u většiny vyučujících pouze standardní formou klasifikace. Průběžné či závěrečné hodnocení jednotlivců nebo třídy bylo zaznamenáno jen výjimečně. Stejně tak nebylo téměř využito vzájemného hodnocení žáků zejména po přednesech mluvních cvičení. Samotná klasifikace je dostatečně četná, ale převažují v ní známky z písemných prací (pravopisná cvičení, slohové práce, literární testy) nad ústními, což není v mateřském jazyce dobrá tendence. Osnovami předepsané práce i maturitní písemné práce jsou řádně opraveny i vyhodnoceny a je v nich rozpoznatelný pokrok v požadovaných dovednostech žáků.

Vedení školy zahájilo sebehodnocení některých předmětů, mezi nimi i českého jazyka a literatury prostřednictvím celostátních srovnávacích testů. Škola v nich dosáhla výborného výsledku u ročníku maturujícího ve školním roce 2002/2003. Také tato skutečnost byla vzata v úvahu pro následující celkové zhodnocení předmětu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v předmětu český jazyk a literatura jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích (anglický jazyk, francouzský jazyk, německý jazyk)

Největší počet hospitací byl uskutečněn ve výuce anglického jazyka, neboť se mu učí naprostá většina žáků školy, a to formou prvního, nebo druhého volitelného cizího jazyka.

Jazyková výuka probíhá na základě tematických plánů obsahujících časový rozpis předepsaného učiva učebních osnov. Plnění výchovných a vzdělávacích cílů učebních osnov bylo usnadněno vhodným výběrem převážně monolingvních učebnic, se kterými žáci i vyučující systematicky pracovali.

Sledovaná výuka probíhala v kmenových i jazykových učebnách se zabudovanou didaktickou technikou. Ta nebyla při výuce plně využívána, kromě přenosných radiomagnetofonů, jejichž poslech aktivizoval žáky při procvičování základních jazykových dovedností (porozumění a reprodukci slyšeného dialogu, monologu), někdy s prováděnou zpětnovazební kontrolou. Poslechem žáci upevňovali správnou výslovnost a navazovala na něj lexikálně-gramatická cvičení. Videonahrávka byla použita jen v jedné vyučovací hodině, a to s menším stupněm efektivity. Výpočetní technika nebyla ve výuce využívána.

Učitelé v hodinách plánovitě střídali různé formy práce, což vytvářelo i vhodné psychohygienické podmínky pro výuku. V závěrečných fázích hodin chybělo shrnutí, opakování učiva, zhodnocení výuky, a to jak žákem, tak i učitelem.

Veškerá výuka byla důsledně vedena v příslušném jazyce, žáci i v nejnižších ročnících rozuměli, věcně reagovali a zapojovali se do rozmanitých činností individuálně, ve dvojicích při tvorbě dialogu, výjimečně v týmech. Při těchto aktivitách byli vychováni k toleranci a ke kooperaci.

Opomíjena byla vstupní a průběžná motivace, pochvalou, známkou, problémovým úkolem. Určitou formou trvalé motivace je zájem žáků o účast v konverzačních soutěžích i na celostátní úrovni, na mezinárodních odborných projektech, výměnných kulturních zahraničních pobytech, nebo mohou využít interaktivní jazykové dovednosti jako herci při divadelních představeních.

Ve většině hodiny učitelé využívali komunikativních metod. Žáci jsou vedeni k řečové pohotovosti a dostatečná slovní zásoba jim umožňuje diskutovat i o odborných tématech.

Spontánní i cílené slovní reakci se žáci učili prostřednictvím simulačních her, a to zejména v hodinách anglického jazyka. Předností přímé vyučovací metody americké lektorky, realizované především v konverzačních hodinách a ve třídách nejvyšších ročníků, bylo seznamování žáků s americkou angličtinou. Nenásilně tak byla rozšiřována i slovní zásoba.

V průběhu inspekce byli žáci málo individuálně zkoušeni a hodnoceni za výkon slovně. K sebevaluaci nejsou vedeni. Všichni vyučující mají dostatečný počet známek jako podklad pro objektivní klasifikaci.

Písemné projevy žáků (domácí úkoly, cvičení) jsou, až na jednu výjimku, všemi vyučujícími důsledně kontrolovány a opravovány.

V posledních ročnících píše žáci závěrečné písemné práce z cizího jazyka ve dvou vyučovacích hodinách. Písemné kontrolní práce předepsané učebními osnovami se píše v náležitém rozsahu.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v cizích jazycích jsou hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině přírodovědných předmětů

Z přírodovědných předmětů byla sledována výuka chemie a fyziky. Kromě hodin teoretické výuky byly navštíveny i hodiny laboratorních cvičení. Úplná kvalifikovanost vyučujících se příznivě odrážela v odborné správnosti výuky.

Většina sledované výuky probíhala v účelově zařízených a vybavených odborných učebnách a laboratořích. K podpoře teoretické výuky byla vhodně využita část učebních pomůcek a didaktické techniky, pro laboratorní cvičení bylo účelně využíváno vybavení laboratoří.

Učivo stanovené příslušnou učební osnovou je vyučujícími rozvrženo tak, že je zajištěna jeho návaznost. Rozšiřující a doplňující učivo je obsahem seminářů, které jsou nabízeny žákům v rámci volitelných předmětů. Příprava vyučujících na sledované hodiny byla pečlivá, pobírané učivo bylo v souladu s obsahem i časovým rozložením v tematických plánech vyučujících. Vyučovací hodiny měly jasně stanovené poznávací cíle. Cíle směřující k rozvoji dovedností nebyly uváděny. Náročnost a rozsah zařazeného učiva byly přiměřeně zvoleny ke schopnostem žáků.

Zhlédnuté hodiny teoretické výuky měly vesměs klasickou strukturu. Výuka byla vedena frontálním způsobem a její organizace byla účelně řízena. Diferenciace nebyla ve výuce uplatňována. Dodržovány byly základní didaktické zásady. Výrazná byla snaha vyučujících ocílené zapojování žáků do výuky. V použitých formách a metodách práce se zjevně odrážel rozdílný styl vyučujících i míra jejich pedagogických zkušeností. Rozdíly byly zaznamenány jak v efektivnosti volených metod, tak i v důslednosti vedení žáků k logickému myšlení a osvojování návyků samostatných forem učení. Důraz byl kladen na uvádění nových poznatků do vzájemných širších souvislostí. V závěru některých hodin nezbýval dostatek času na ověření míry zvládnutí učiva žáky, zhodnocení jejich aktivity při výuce včetně zhodnocení naplněnosti stanovených cílů. Tempo výuky bylo přiměřené schopnosti žáků vnímat nové učivo, vhodně byly zařazovány i momenty pro relaxaci žáků. Ve většině ze sledovaných hodin byla vytvořena tvůrčí pracovní atmosféra.

V hodinách laboratorních cvičení kladli vyučující přiměřený důraz na postupné osvojení laboratorní techniky a základních postupů řešení běžných laboratorních úloh. Témata a náročnost cvičení byly vhodně stanoveny. Organizace laboratorních cvičení byla účelně řízena. Principy úloh a pracovní postupy byly jednoznačně uvedeny nebo vyvozeny ve spolupráci se žáky. V průběhu cvičení byl uplatňovali učitelé individuální přístup k žákům a kontrolovali dílčí výsledky jejich práce. Ve fyzikálním cvičení bylo při měření a vyhodnocování výsledků efektivně využito počítačové techniky. Při sledovaných laboratorních cvičení byla dodržována základní pravidla bezpečnosti a hygieny práce.

Ve všech sledovaných hodinách výuky se dařilo udržet pozornost žáků. Aktivitu a týmovou spolupráci žáků se obtížněji dařilo iniciovat u žáků některých tříd vyšších ročníků. Zde byl pozorován i nižší zájem žáků o komunikaci. Ke zvýšení motivace byly vhodně využity demonstrační pokusy a problémové otázky. Formativního hodnocení dílčích výkonů žáků ke zvýšení jejich motivace bylo využito jen ojediněle.

Výuka probíhala většinou v klidné pracovní atmosféře. Žákům byl dán přiměřený prostor pro vyjádření vlastních názorů, současně byli vedeni k jasnému způsobu vyjadřování. Méně výrazné bylo jejich vedení k sebereflexi a sebehodnocení. Při vzájemné komunikaci a interakci byla respektována dohodnutá pravidla.

Ověřování znalostí žáků bylo ve sledovaných hodinách prováděno ústní i písemnou formou zkoušení. Otázky byly zaměřeny jak na míru znalostí žáků, tak i na jejich schopnost aplikovat získané poznatky. Prokazované znalosti a dovednosti žáků byly většinou velmi dobré. Navržená klasifikace byla vyučujícími stručně zdůvodněna. Celkové hodnocení práce, pokroku a aktivního zapojení žáků při teoretické výuce nebylo v závěru hodin prováděno. Četnost průběžné klasifikace žáků je dostatečná. Hodnoceny jsou i protokoly žáků z laboratorních cvičení, kvalita jejich zpracování měla velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v přírodovědných předmětech jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve skupině společenských věd

Hospitace proběhly u šesti vyučujících předmětů dějepis, základy společenských věd a občanské výchovy.

Příprava učitelů na výuku byla systematická a zohledňovala návaznost a přiměřenost učiva. Pro časovou orientaci slouží vyučujícím zpracované tematické plány s rozepsaným učivem do jednotlivých měsíců. Z třídních knih bylo zřejmé, že probírané tematické celky jsou v souladu s tematickými plány. Při výuce byly využívány vhodné namnožené materiály pro daný tematický celek. Negativem při výuce dějepisu je však skutečnost, že učitelé věnují minimum času důležitému období po 2. světové válce, jehož poznání a historické souvislosti s ním spojené mají celospolečenský význam a mohou názorově velmi ovlivnit mladou generaci. Kontrolované zápisy v třídních knihách za školní rok 2002/2003 týkající se výuky moderních dějin po roce 1945 až po naši současnost byly často velmi obecné a nešlo zjistit, do jaké míry konkrétní učivo moderních dějin probráno. Ve třídách sekunda B, sexta A a sexta B studijního oboru 79-41-K/601 Gymnázium – všeobecné šestileté nebyla splněna platná učební osnova dějepisu pro 1. - 4. ročník víceletého gymnázia, popř. pro 5. – 8. ročník víceletého gymnázia, schválená MŠMT dne 5. 5. 1999 pod čj. 20 596/99-22 s platností od 1. září 1999 počínaje prvním ročníkem, neboť nebyly probrány všechny části rozsáhlého tematického celku moderní doba, které obsahově souvisí s obdobím po druhé světové válce. Tomuto učivu byla věnována pouze jedna vyučovací hodina nazvaná poválečný vývoj.

Výuka probíhala zpravidla v kmenových učebnách. Úvod některých hodin věnovali někteří učitelé zopakování předchozí látky. V menší míře byla uplatňována skupinová práce, žáci byli vedeni k aplikaci učiva různými komunikativními metodami. Nové učivo bylo prezentováno formou výkladu, jehož součástí byla v naprosté většině hodin neustálá aktivizace žáků problémovými dotazy. Žáci byli vedeni k samostatnému vyvozování správných závěrů, mohli vyjadřovat vlastní názor a o zadané problematice diskutovat. K tomu docházelo zejména po referátech v předmětu základy společenských věd a občanská výchova. Učitelé vždy samostatná vystoupení žáků zhodnotili a poskytli tutěž možnost celé třídě. V předmětu dějepis bylo využíváno učebnic, ojediněle i zpětného projektoru, map a diapozitivů. Vyučovací metody odpovídaly stanoveným cílům, učivo bylo ve sledovaných hodinách interpretováno odborně správně.

Pro zvýšení pozornosti či aktivity žáků byly velmi často využívány pochvala, povzbuzení, motivační známky a průběžné oceňování snahy žáků.

Při hodnocení žáků využívají někteří učitelé bodový systém, výsledné hodnocení bylo vždy řádně zdůvodněné. Učitelé měli dostatek známek z ústního či písemného zkoušení, průběžně hodnotili i aktivitu žáků.

Rozvoj komunikativních dovedností byl podporován, žáci v diskusi prezentovali své vlastní názory, zkušenosti a postřehy. Verbální projev učitelů byl na dobré úrovni, mluvní projevy žáků nebyly příliš obsáhlé. Jejich nespisovný projev učitelé vždy opravovali. Atmosféra v hodinách byla pracovní a přátelská.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve společenských vědách jsou celkově hodnoceny jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v informatice a výpočetní technice

Výuka předmětu informatika a výpočetní technika je plánována do 1. a 2. ročníku po dvou hodinách ve čtyřletém gymnáziu všeobecného zaměření a pouze do 1. ročníku v zaměření na živé jazyky. V šestiletém gymnáziu je předmět vyučován v primě a sekundě vždy po dvou hodinách. Dále si mohou žáci zvolit volitelný předmět programování ve 3. a 4. ročníku, resp. v kvintě a sextě, také s dotací po dvou hodinách v každém ročníku.

Obsah probíraného učiva je v souladu s předepsanými osnovami, které jsou pouze rámcové a učitelé je mají konkretizované ve svých tematických plánech. Tyto tematické plány jsou jen u jednoho učitele rozepsány dostatečně podrobně. Ostatní tematické plány nepředstavují materiál, který by mohl sloužit odpovídajícím způsobem při plánování a přípravě na výuku.

Veškeré učivo, které lze považovat za základní, tj. konkrétně celky seznámení s počítačem, operační systém, textový editor a databázové systémy jsou soustředěny do prvního roku výuky. Ve druhém roce povinné výuky jsou kromě zopakování probraného učiva vyučovány rozšiřující celky, tj. algoritmizace, programování a práce s Internetem. Vzhledem k budoucí orientaci žáků gymnázia je však vhodnější věnovat celou dotaci povinného základu výuce základních tematických celků a jejich důkladnějšímu procvičení, aby všichni žáci zvládali tuto problematiku na úrovni zručného uživatele, programování, počítačové sítě a další rozšiřující učivo pak nabízet až v rámci volitelného předmětu.

Informatiku a výpočetní techniku vyučuje celkem pět učitelů. Ve sledovaných hodinách se pozitivně projevovala jejich odborná i pedagogická způsobilost.

Sledované hodiny probíhaly v odborných učebnách výpočetní techniky a v kmenové třídě. V případech, kdy byla třída dělena na čtvrtiny, měl každý žák k dispozici počítač. Při dělení třídy dělena na polovinu, pracuje většina žáků ve dvojicích. Některé hodiny ve druhém roce výuky nejsou děleny a výuka probíhá v kmenových třídách. V závislosti na probíraném učivu zůstává výuka ve třídě i v některých hodinách dělených. Vzhledem k charakteru předmětu a předpokládanému činnostnímu pojetí výuky je vhodnější, aby veškerá výuka probíhala v odborných učebnách a každý žák měl k dispozici počítač. Z dalších didaktických prostředků byl pouze ve dvou sledovaných hodinách využit dataprojektor.

Výrazným pozitivním jevem ve srovnání se stavem při poslední inspekcii je realizace projektu „Využití UNIXového prostředí ve výuce Informatiky na středních školách“, který umožňuje za stávajících materiálních i ekonomických podmínek výuku moderních programových produktů odpovídajících potřebám absolventů v praxi. Současně si tak škola vytvořila předpoklady pro vybudování nové odborné učebny při nízkých finančních nákladech.

Pojetí a metody výuky ve sledovaných hodinách byly rozdílné. Hodina teorie učená v klasické učebně byla výkladová se snahou o aktivizaci žáků a jejich zapojení do výuky formou problémových dotazů. Na začátku hodiny nechybělo frontální zopakování předešlého učiva a na konci bylo provedeno stručné shrnutí probrané látky. Výuka vedená v odborných učebnách měla činnostní charakter. Při probírání nového učiva pracovali žáci podle pokynů vyučujících a následně procvičovali učivo na jednoduchých příkladech. Učitelé se ve většině hodin snažili o vytváření zpětné vazby a o individuální přístup k žákům. Vzhledem k uspořádání stolků v učebnách je sledování práce žáků pro učitele dost obtížné. Některé hodiny měly opakovací a procvičovací charakter.

Žáci pracovali samostatně na rozsáhlejších zadáních. Především podle výsledků těchto prací jsou žáci následně hodnoceni.

Společným negativním rysem většiny hodin byla malá úvodní motivace včetně neuvedení konkrétního cíle výuky a nedostatečné shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků.

Všechny hodiny se vyznačovaly kázní žáků, jejich pozorností a velmi dobrou vzájemnou komunikací s učiteli.

Celkové hodnocení úrovně výuky je do určité míry negativně ovlivněno materiálními podmínkami.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v informatice a výpočetní technice jsou hodnoceny jako dobré.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

V minulém školním roce absolvovali žáci maturitních tříd testy v rámci projektu „Maturita nanečisto“. Všichni žáci byli testováni v předmětech český jazyk a literatura a cizí jazyk, někteří i v dalších maturitních předmětech. Vedení školy pečlivě analyzovalo dosažené výsledky žáků v jednotlivých předmětech a seznámilo s nimi ostatní učitele.

Škola dlouhodobě zjišťuje výsledky svých absolventů v přijímacím řízení na vysoké školy a pravidelně vyhodnocuje jejich úspěšnost.

Výsledky vzdělávání sleduje ředitel školy rovněž hospitováním u maturitních zkoušek.

Systematické zjišťování výsledků vzdělávání však není ve škole dosud prováděno.

Celkové hodnocení průběhu vzdělávání a výchovy

Celkově jsou průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve vymezené oblasti výchovně-vzdělávací činnosti školy hodnoceny jako velmi dobré.

TEMATICKÁ ZJIŠTĚNÍ

V průběhu inspekce proběhla tematická inspekce Výchova a vzdělávání k lidským právům a toleranci.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Institucionální postavení školy

Porovnáním údajů uvedených ve Zřizovací listině Gymnázia Boženy Němcové, Hradec Králové, Pospíšilova tř. 324 vydané Zastupitelstvem Královéhradeckého kraje pod čj. 580/2-HK/2001 (nedatováno) s účinností od 1. dubna 2001 s údaji v posledním Rozhodnutí MŠMT o změně zařazení školy do sítě škol, předškolních a školních zařízení ze dne 14. 1. 2003 pod čj. 29 574/02-21 s účinností od 1. 9. 2003 byla zjištěna věcná shoda obou dokumentů.

- Personální obsazení lyžařských výcvikových kurzů ve školním roce 2002/2003

Personální obsazení dvou lyžařských výcvikových kurzů organizovaných školou ve školním roce 2002/2003 pro žáky 1.A, 1.B, tercie A, tercie B v termínu 12. – 18. ledna 2003 bylo v souladu s Metodickým pokynem MŠMT ČR k personálnímu zabezpečení lyžařských výcvikových zájezdů pořádaných základními a středními školami a ke vzdělávání instruktorů školního lyžování pro lyžařské výcvikové zájezdy ze dne 6. prosince 1993 pod čj. 25 861/93-50, neboť všichni instruktoři byli učiteli tělesné výchovy, nebo měli platná osvědčení instruktora školního lyžování.

- Další aktivity žáků školy

Žáci školy se zúčastňují práce v rámci mezinárodního projektu vzdělávání ve fyzice, na kterém spolupracují se školami z Anglie a SRN.

Významná je i kulturní činnost pěveckého sboru GYBON, který kromě vystoupení při různých příležitostech v Hradci Králové absolvoval i koncerty v zahraničí (Velká Británie, Francie).

Žáci školy se pravidelně zúčastňují olympiád v přírodovědných předmětech a konverzačních soutěží v cizích jazycích, ve kterých se velmi dobře v uplynulém školním roce umístili v krajských a v několika případech i v celostátních kolech.

Francouzské divadlo, které je ve škole organizováno jako nepovinný předmět, vystoupilo v roce 2003 na několika přehlídkách v různých městech ČR a Francie. Jeho projektu „Hrát francouzský jazyk“ byla udělena evropská jazyková cena LABEL (uděluje MŠMT a SOCRATES).

- Vyhodnocení dotazníků zadaných v průběhu inspekce žákům školy

Údaje získané při statistickém zpracování dotazníků poukázaly na pozitivní klima školy a potvrdily některá zjištění popsaná v inspekční zprávě.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina školy vydaná Královéhradeckým krajem pod čj. 580/2-HK/2001 (nedatováno)
2. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních a školních zařízení vydané MŠMT dne 14. 1. 2003 pod čj. 29 574/02-21 s účinností od xy
3. Generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem, schválilo MŠMT dne 5. 5. 1999 pod čj. 20 594/99-22 s platností od 1. 9. 1999 počínaje prvním a pátým ročníkem
4. Učební plán gymnázia se čtyřletým studijním cyklem, schválilo MŠMT dne 5. 5. 1999 pod čj. 20 595/99-22 s platností od 1. 9. 1999 počínaje prvním ročníkem
5. Učební osnovy gymnázia pro osmiletý a čtyřletý cyklus schválené MŠMT ČR dne 5. 5. 1999 pod čj. 20 596/99-22 s platností od 1. 9. 1999 počínaje prvním ročníkem
6. Generalizovaný učební plán gymnázia s osmiletým studijním cyklem, vydalo MŠMT dne 15. 7. 1994 pod čj. 20 060/94-23, upravený dne 14. listopadu 1995 pod čj. 25 048/95-21-23
7. Učební plán Gymnázia Boženy Němcové, Hradec Králové, Pospíšilova tř. 324 pro šestileté studium – platný od 1. 9. 1995
8. Učební plán Gymnázia Boženy Němcové, Hradec Králové, Pospíšilova tř. 324 pro šestileté studium – platný od 1. 9. 1999
9. Učební plán Gymnázia Boženy Němcové, Hradec Králové, Pospíšilova tř. 324 pro šestileté studium – platný od 1. 9. 2001
10. Učební plán Gymnázia Boženy Němcové, Hradec Králové, Pospíšilova tř. 324 pro čtyřleté studium, všeobecná třída – platný od 1. 9. 1999
11. Učební plán Gymnázia Boženy Němcové, Hradec Králové, Pospíšilova tř. 324 pro čtyřleté studium, všeobecná třída – platný od 1. 9. 2001
12. Třídní knihy ve školních letech 2002/2003 a 2003/2004
13. Třídní výkazy všech tříd ve školním roce 2003/2004
14. Školní řád platný od 1. 9. 2003, razítko, podpis ředitele školy
15. Rozvrh hodin školy pro školní rok 2003/2004 platný v době inspekce
16. Záznamy ze schůzí pedagogické rady ve školních letech 2002/2003 a 2003/2004
17. Zápisy ze schůzek všech předmětových komisí ve školním roce 2003/2004
18. Protokoly o konání komisionálních zkoušek ve školním roce 2002/2003
19. Personální dokumentace – doklady o vzdělání všech učitelů školy
20. Organizační řád školy z 29. 8. 2003
21. Soubor vnitřních směrnic školy platných ve školním roce 2003/2004

22. Tematické plány jednotlivých předmětových komisí sledovaných předmětů pro školní rok 2003/2004
23. Tematické plány vyučujících sledovaných předmětů pro školní rok 2003/2004
24. Náplně práce zástupců ředitele školy z 6. 1. 2003
25. Náplň práce vedoucích předmětových komisí z 22. 9. 2003
26. Náplně práce provozních zaměstnanců školy platné ve školním roce 2003/2004
27. Náplň práce výchovného poradce platná ve školním roce 2003/2004
28. Materiál Řízení předmětových komisí z 1. 9. 2003
29. Přehled funkcí ve škole, školní rok 2003/2004
30. Plán vnitřních kontrol z 1. 9. 2003
31. Plán hospitací na školní rok 2003/2004
32. Hospitační záznamy vedoucích pracovníků za školní roky 2002/2003 a 2003/2004
33. Protokoly o provedených kontrolách za školní roky 2002/2003 a 2003/2004
34. Roční plán práce Gymnázia Boženy Němcové, školní rok 2003/2004
35. Měsíční a týdenní plány práce školy (náhodný vzorek ve školním roce 2003/2004)
36. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2002/2003
37. Podkladová inspekční dokumentace zpracovaná ředitelem školy dne 10. 11. 2003
38. Inspekční zpráva – Gymnázium Boženy Němcové, Hradec Králové, Pospíšilova tř. 324 z 27. března 2000, čj. 093 107/00-3018
39. Protokol – Gymnázium Boženy Němcové, Hradec Králové, Pospíšilova tř. 324 z 27. března 2000, čj. 093 108/00-3018
40. Provozní řády odborných učeben Gymnázia Boženy Němcové v Hradci Králové, Pospíšilova 324, razítko, podpis ředitele školy
41. Protokoly z laboratorních cvičení konaných ve školním roce 2003/2004 – náhodný výběr
42. Materiál Práce s třídními učiteli ze dne 15. 9. 2002
43. Kritéria pro přiznání osobních příplatků ze dne 16. září 2003
44. Vnitřní platový předpis školy platný od 1. 10. 2002
45. Vyúčtování dalšího vzdělávání pracovníků za rok 2002
46. Projekt Využití UNIXového prostředí ve výuce Informatiky na SŠ, ev. číslo 21161/2003
47. Učební osnova volitelného předmětu programování schválená a podepsaná ředitelem školy
48. Písemné kontrolní práce z cizích jazyků realizované ve školním roce 2002/2003 – náhodný výběr
49. Čtvrtletní písemné práce z matematiky realizované ve školním roce 2003/2004 - náhodný výběr
50. Zápis o nedostatcích v oblasti plnění učebních osnov zjištěných v průběhu inspekce konané v Gymnáziu B. Němcové v Hradci Králové ze dne 8. 12. 2003 podepsaný ředitelem školy a vedoucí týmu

ZÁVĚR

Téměř stoprocentní odborná a pedagogická způsobilost učitelů spojená s jasně stanovenými pravidly pro hodnocení jejich práce a účinná systematická spolupráce vedení školy s poradními orgány vytvářejí velmi dobré podmínky pro zajištění kvalitní výuky ve všech předmětech.

Materiální zázemí pro výuku sledovaných předmětů umožňuje plnit učební dokumenty v plném rozsahu, vedení školy jeho úroveň sleduje a dle finančních možností a návrhů předmětových komisí postupně obnovuje a doplňuje. Výuka informatiky a výpočetní techniky je negativně ovlivněna malou kapacitou dvou odborných učeben v souvislosti se stávajícím dělením tříd na skupiny.

Učební plán upravený na podmínky školy a široká nabídka volitelných předmětů umožňují dostatečnou profilaci žáků. Řídící mechanismy pozitivně ovlivňují organizaci i průběh výchovně-vzdělávací činnosti školy, částečné rezervy má vedení školy v oblasti kontroly. Učební osnovy byly splněny ve všech sledovaných předmětech s výjimkou matematiky a dějepisu ve školním roce 2002/2003.

Kvalitní výuka ve většině sledovaných předmětů byla založena na tradičních metodách a formách práce, které aktivně zapojují žáky do výuky, ne vždy je však motivují k samostatnému tvůrčímu přístupu. Rezervy vidí inspekce ve výraznější vnitřní diferenciaci tříd, která by zefektivnila výuku talentovaných žáků.

Ve škole zatím neprobíhá systematické zjišťování výsledků vzdělávání a jejich analýza.

Vedení školy provedlo od poslední inspekce konané ve školním roce 2000 dílčí úpravy učebního plánu spočívající zejména v posílení výuky druhého cizího jazyka v šestiletém gymnáziu a v zavedení dalšího volitelného předmětu do 4. ročníku čtyřletého gymnázia. Od školního roku 2004/2005 se nebudou otevírat třídy se zaměřením na živé jazyky. Podmínky výuky i její kvalita zůstávají na velmi dobré úrovni.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jana Kocábová	Jana Kocábová v. r.
Členové týmu	Ing. Tomáš Hrubý	Tomáš Hrubý v. r.
	PaedDr. Pavel Jankovský	Pavel Janovský v. r.
	Mgr. Dana Janulíková	Dana Janulíková v. r.
	Mgr. Jiří Jetel	Jiří Jetel v. r.
	Ing. Miloslav Jirsa	Miloslav Jirsa v. r.
	Mgr. Jaroslav Kadlec	Jaroslav Kadlec v. r.

Další zaměstnanci ČŠI Miloslava Havlíčková, Jaroslava Pešková

V Hradci Králové dne 20. ledna 2004

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. ledna 2004

Razítko

Ředitel školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jan Štěrba

Jan Štěrba v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. ČŠI Vocelova 1338, 500 02 Hradec Králové. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-02-16	09-1233/03-5074

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.